

Työ- ja elinkeinoministeriö

15.5.2012

Työ- ja elinkeinoministeriön tilintarkastuskertomus vuodelta 2011

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa työ- ja elinkeinoministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2011 tämän tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen on suorittanut tilintarkastusneuvos, JHTT, CISA Matti Mattila sekä johtava tilintarkastaja Juhani Räsänen ja ylitarkastaja Mia Huhta-Keskinen, jotka ovat tarkastaneet erityisesti kirjanpitoa ja valtuusseurantaa sekä tilinpäätöksen valtuustietoja. Tarkastusta on valvonut tilintarkastuspäällikkö Markku Heikkinen.

Tilintarkastukseen sisältyneen Personec F.V. -järjestelmän käyttöä työ- ja elinkeinoministeriön ympäristössä koskeneen järjestelmätarkastuksen on suorittanut tilintarkastusneuvos Raija Holopainen. Näiltä osin tarkastusta on valvonut tilintarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

Tilintarkastukseen sisältyneen EU-rakennerahastotehtävien hallinointiin ja valvontaan kohdistuneen tarkastuksen on suorittanut johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors. Tarkastusta on näiltä osin valvonut tilintarkastuspäällikkö, JHTT Jari Sanaskoski.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Momentin 32.50.43 (Maakunnan kehittämisraha, siirtomääräraha 3v vuoden 2009 talousarviossa) määrärahaa on käytetty talousarvion ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n vastaisesti vuonna 2012 tehdyistä päätöksistä johtuvien menojen kattamiseen (147 832,06 euroa). Menettelyllä on valtion talousarviosta annetun lain 7 §:n vastaisesti jatkettu siirtomäärärahan käyttöaikaa.

Momentille 32.30.80 (Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleenrahoitustoimintaan, arviomääräraha) on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3a §:n vastaisesti kirjattu tuloksi saman momentin määrärahasta annettujen lainojen lyhennyksiä (24,4 miljoonaa euroa).

Momentille 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha) on talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti kirjattu menon vähennykseksi ennakkoihin liittyviä korkotuloja (487 598,27 euroa).

Koska momentin 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha) valtuudet eivät työ- ja elinkeinoministeriön tilinpäätöksen mukaan olleet uusittavissa talousarviossa valtuudesta maakunnan liitoille myönnettyjen valtuuksien käyttöaikaa (83,3 miljoonaa euroa) on pidennetty valtion talousarviosta annetun asetuksen lain 10 §:n vastaisesti.

Momentin 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha) valtuuksien käytöstä esitetyt tiedot ei voida pitää oikeina ja riittävinä. Momentin valtuuksien käyttönä on kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksissä esitetty yhteensä 135 031 000 euroa vähemmän kuin valtion talousarviosta annetun asetuksen 61 §:n perusteella olisi tullut esittää.

Muilta osin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Maksullisen toiminnan tuotot julkisoikeudellisista suoritteista olivat 0,2 miljoonaa euroa ja liiketaloudellisesti hinnoiteltavan toiminnan tuotot 0,1 miljoonaa euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 4,7 miljoonaa euroa.

Koska toiminnallista tehokkuutta koskevinä tietoina on esitetty puutteelliset tiedot tuottavuudesta ja taloudellisuudesta, eikä yhteisrahoitteisesta toiminnasta

ole esitetty kustannusvastaavuuslaskelmaa, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Tilinpäätöksen hyväksyminen

Tilinpäätös on hyväksytty 26.3.2012 määräajan ollessa 15.3.2012.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyysissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuusseurannan ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä. Lisäksi sisäistä valvontaa on tarkastettu rakennerahastotietojärjestelmiin kohdistuneessa järjestelmätarkastuksessa ja eräitä EURA 2007-järjestelmän kontrolleja koskeneessa tarkastuksessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on menetellyt valtion edun vastaisesti antaessaan anteeksi Finnvera Oyj:lle 10,6 miljoonaa euroa eli noin 92,8 % pääomalinasta tilanteessa, jossa ei ollut momentin 32.70.87 (Pääomalinasta Finnvera Oyj:lle, kiinteä määräraha vuoden 2005 talousarviossa) tarkoittamaa tarvetta lainan anteeksi antamiselle.

Vuoden 2011 valtion talousarvion momenttien päätösosiin otettujen työ- ja elinkeinoministeriön valvontavastuulla olevien henkilötyövuosirajoitteiden seuranta ja tilinpäätöksessä esittämistä ei voida pitää riittävänä.

Tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämisessä on tullut esiin puutteita, joiden johdosta ministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta momentin 32.50.43 (Maakunnan kehittämisraha, siirtomääräraha 3v vuoden 2009 talousarviossa) määrärahan käyttämistä (147 832,06 euroa) talousarvion ja valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a §:n vastaisesti vuonna 2012 tehdyistä menopäätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen, lainojen lyhennysten (24,4 miljoonaa euroa) tulouttamista talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti momentille 30.32.80 (Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan, arviomääräraha), eräiden valtionavustusten ennakoihin liittyvien korkotulojen (487 598,27 euroa) tulouttamista talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti momentille 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha), valtuuden (83,3 miljoonaa euroa) käytöajan jatkamista talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 10 §:n vastaisesti momentilla 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha)

sekä tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistä valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla. Siirtomäärärahan osalta menettelyllä on valtion talousarviosta annetun lain 7 §:n vastaisesti pidennetty siirtomäärärahan käyttöaikaa.

Ilmoitusvelvollisuus Valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen työ- ja elinkeinoministeriön tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2012 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt momentilta 32.50.64 (EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007–2013, arviomääräraha) maksettuihin menoihin liittyvien korkotulojen käsittelyssä ja samalla momentilla valtuuden uusimisessa todettujen puutteiden johdosta sekä tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämiseksi valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Tilintarkastusneuvos

Matti Mattila

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamo
Työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäällikkö
Valtiokonttori